

OBSAH

Poděkování	7
1 TEOLOGIE STARÉHO ZÁKONA	15
Úvodem	15
1.1 Oč ve Starém zákoně vlastně jde	18
1.2 Recepce a studium Starého zákona v křesťanství	22
1.2.1 Starý zákon v Novém zákoně	22
1.2.2 Starý zákon v patristice	25
1.2.3 Starý zákon ve středověku a v době reformace	28
1.2.4 Starý zákon v době osvícenství	32
1.3 O správné diskriminaci aneb Bibli historikům	41
2 CO JSOU DĚJINY	45
2.1 Počátky historiografie	45
2.2 Dějiny spásy	50
2.2.1 Dějepravné celky v Bibli	51
2.2.2 Dějiny spásy v patristice	54
2.2.2.1 Irenej z Lyonu	54
2.2.2.2 Eusebius z Cézareje	57
2.2.2.3 Aurelius Augustinus	59
2.2.2.4 Jáchym z Fiore	61
2.3 Filosofie dějin	62
2.3.1 Giambattista Vico	63
2.3.2 Georg Wilhelm Friedrich Hegel	66
2.3.3 Jan Patočka	70
2.4 Mistři exaktnosti a její mantinely	71
2.4.1 Leopold von Ranke	71
2.4.2 Ve víru společenských věd	76
2.4.3 Bída historicismu Karla R. Poppera	78
2.4.4 Jazykový obrat: u kormidla Hayden White	81
2.4.5 Když se události vzpouzejí žánrům	86
2.4.6 Paul Ricoeur: fyziologie dějin	91
2.4.7 Náboženský text jako výraz kolektivní paměti	96

3	TEOLOGIE STARÉHO ZÁKONA JAKO DĚJINY NÁBOŽENSTVÍ	103
3.1	První na světě: Georg Lorenz Bauer	103
3.2	Rozplétání pramenů	112
3.3	Julius Wellhausen	116
3.4	Bernhard Stade: Syntéza 19. století	126
3.5	Freudův Mojžíš a vznik Starého zákona	131
4	TEOLOGIE STARÉHO ZÁKONA JAKO FILOSOFIE DĚJIN	137
4.1	Znovu dějiny spásy: T. Beck a J. Ch. K. von Hofmann	137
4.2	Když se Duch vyvíjí v dějinách – a u Wilhelma Vatka	142
5	NA KATOLICKÉ FRONTĚ: BOJ O DĚJINY	146
5.1	Ne jako protestanté	146
5.2	Modernismus a Bible: A. Loisy a M.-J. Lagrange	149
5.3	Domácí ozvuky	154
5.4	Biblická kritika po encyklice <i>Divino afflante Spiritu</i>	158
6	PROTI TYRANII DĚJIN: MEZIVÁLEČNÝ NÁSTUP	162
6.1	Prostě a jasně s Ludwigem Köhlerem	163
6.2	Walther Eichrodt: Pokus o synchronní uchopení	169
6.3	Slavomil C. Daněk: Ani dějiny, ani systém, ale Slovo	182
7	TEOLOGIE STARÉHO ZÁKONA JAKO DĚJINNÉ VYZNÁNÍ	192
7.1	Gerhard von Rad: Bible jako svědectví o Bohu jednajícím v dějinách	192
7.1.1	„Starý zákon je knihou dějin“	192
7.1.2	Náboženskodějinná skica	194
7.1.3	Teologie jednotlivých dějinných tradic	197
7.1.4	Kde zůstal král David?	198
7.1.5	Tradice o budoucím	201
7.1.6	Pouze to, co Izrael o Hospodinu sám vypráví	203
7.1.7	Kritika Gerharda von Rada	205
7.2	Hartmut Gese: Tradiční proces napříč křesťanským kánonem	210
7.3	Samuel Lucien Terrien: Biblická teologie jako gramatika svědectví o epifanických navštíveních	212
7.4	Starozákonní víra podle Wenera H. Schmidta	220

8	KDYŽ DĚJINY ZJEVUJÍ TEOLOGII	227
8.1	Biblická archeologie	227
8.1.1	Dějiny a víra podle Williama F. Albrighta.....	227
8.1.2	Etsi Biblia non daretur? Cesty biblické archeologie	237
8.2	Palestina v Praze	241
8.2.1	Archeologie a víra u Miloše Biče.....	241
8.2.2	Cesty truhly podle Jana Zeno Dusa	251
8.3	G. Ernest Wright: Akční Bůh	254
9	NA ŽIDOVSKÉ STRANĚ: TÓRA, NE DĚJINY!	260
9.1	Altruistická etika jako podstata židovství (Leo Bäck)	261
9.2	„Vyšší kritika znamená vyšší antisemitismus“ (Solomon Schechter)	265
9.3	Na podnět náboženský: Jechezkel Kaufmann a Wellhausenova rukavice	267
9.4	Dějiny spásy, které se tváří vědecky (Jon D. Levenson poprvé)	272
9.5	Od teologie k <i>etice micvot</i> (Gershom Ratheiser)	277
9.6	A přece se zajímají: dialog Sinaje se Sijónem (Jon D. Levenson podruhé)	279
9.7	Kněžská Tóra a škola svatosti (Israel Knohl).....	281
9.8	K neúspěchu odsouzený podnik?.....	286
10	JEŠTĚ JEDNOU DĚJINY NÁBOŽENSTVÍ	290
10.1	Rainer Albertz: Když už teologie Starého zákona nemá smysl.	290
10.2	E. S. Gerstenberger: Synkretismus, pluralismus, socialismus.....	297
10.3	Memoáry Boží: Mark S. Smith mezi dějinami náboženství a kolektivní paměti.....	305
11	PROTI TYRANII DĚJIN: POSTMODERNÍ POKRAČOVÁNÍ	312
11.1	Inventura existenciálních postojů v Bibli podle Georga Fohrera	312
11.2	Amsterdamská škola.	319
11.3	Brevard S. Childs: Dvouhlasný kánon o Kristu	327
11.4	Walter Brueggemann: Vést o Bohu spor	335
11.5	Kanonický rozvrh Rolfa Rendtorffa	342
11.6	Co zůstalo stranou	349

12 ZÁVĚR	352
12.1 Určující okolnosti vzniku	352
12.2 Na souřadnicích časovosti a perspektivy	355
Summary	361
Seznam zkratek	362
Seznam literatury	363
Rejstřík biblických míst	383
Rejstřík jmen	386